

Службен весник

на Република Македонија

Број 129

12 јули 2018, четврток

година LXXIV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
2505. Указ за отповикување од должноста вонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија и постојан претставник на Мисијата на Република Македонија при Советот на Европа...	2	2512. Одлука за дополнување на Одлуката за утврдување на референтни цени на ортопедски и други помагала за кои осигурените лица можат да остварат право на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија.....	12
2506. Објава од Министерството за надворешни работи	2	2513. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на плаќање на здравствените услуги во примарна здравствена заштита	13
2507. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.124/2017 од 27 јуни 2018 година.....	2	2514. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и методологијата за утврдување на референтни цени на лекови	13
2508. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.131/2017 од 11 јуни 2018 година.....	7	2515. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за индикациите за остварување на право на ортопедски и други помагала	14
2509. Решение од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија.....	11	2516. Правилник за дополнување на Правилникот за специјализирана медицинска рехабилитација како продолжено болничко лекување ...	15
2510. Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на референтни цени за пакети на завршени здравствени услуги од областа на пластичната и реконструктивната хирургија и торакална и васкуларна хирургија	11	Огласен дел.....	1-64
2511. Одлука за дополнување на Одлуката за утврдување на референтни цени за пакетите на завршени епизоди на лекување за специјалистичко – консултативна здравствена заштита – амбулантски	12		

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

2505.

Врз основа на член 84, алинеја втора од Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91), донесувам

У К А З

ЗА ОТПОВИКУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ПОСТОЈАН ПРЕТСТАВНИК НА МИСИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПРИ СОВЕТОТ НА ЕВРОПА

I

Г. Петар Поп Арсов се отповикува од должноста вонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија и Постојан претставник на Мисијата на Република Македонија при Совет на Европа, со седиште во Стразбур.

II

Должноста на вонредниот и ополномоштен амбасадор на Република Македонија и Постојан претставник на Мисијата на Република Македонија при Совет на Европа престанува заклучно со 31.08.2018 година.

III

Министерот за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Указ бр. 76
11 јули 2018 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

2506.

О Б Ј А В А

Изменувањата на Протоколот 2 кон Договорот за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Турција, изменет со Одлуката број 1/2018 на Мешовитиот Комитет воспоставен со Договорот за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Турција, потпишана во Анкара на 30 јануари 2018 година, ратификувани од Собранието на Република Македонија и објавен во „Службен весник на РМ“ бр.84/2018, кој што е ратификуван и од страна на Република Турција, согласно членот 2 од предметниот Протокол, стапил во сила на 1 август 2018 година.

2 јули 2018 година
Скопје

Министер,
Никола Димитров, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

2507.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992), на седницата одржана на 27 јуни 2018 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ ПОНИШТУВА Одлуката за распишување на референдум на локално ниво бр.25-3900/3 од 12.09.2017 година донесена од Советот на Општина Велес („Службен гласник на Општина Велес“ бр.12/2017).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод поднесената иницијатива од Државниот инспекторат за локална самоуправа од Скопје, со Решение У.бр.124/2017 од 8 мај 2018 година, поведе постапка за оценување на законитоста на оспорениот акт, означен во точката 1 од Одлуката.

Постапката беше поведена затоа што пред Судот основано се постави прашањето за согласноста на оспорениот акт со Законот за локалната самоуправа и Законот за азил и привремена заштита.

4. Судот на седницата утврди дека, врз основа на член 25 став 1 и член 28 став 3 од Законот за локалната самоуправа ("Службен весник на РМ" бр.05/02), член 6 став 2 и член 36 став 1 од Законот за референдум и други облици на непосредно одлучување на граѓаните ("Службен весник на РМ" бр.81/05) и член 45 од Статутот на Општина Велес, Советот на Општина Велес на седницата одржана на ден 11.09.2017 година, донел

О Д Л У К А

ЗА РАСПИШУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНДУМ НА ЛОКАЛНО НИВО

Член 1

Советот на Општина Велес распишува референдум за подрачјето на Општина Велес заради изјаснување на граѓаните за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Велес.

Советот на Општина Велес распишува референдум од претходниот став по сопствена иницијатива.

Член 2

На референдумот на локално ниво граѓаните на општина Велес ќе треба да се произнесат по следното прашање:

„Дали сте за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Велес?“

Граѓанинот на референдумот се изјаснува така што на гласачкото ливче го заокружува зборот "ЗА" или "ПРОТИВ".

Член 3

Изјаснувањето по референдумското прашање од член 2 на оваа одлука се спроведува со цел граѓаните од подрачјето на општина Велес да одлучат дали ќе дозволат да се населуваат и интегрираат мигранти на територијата на Општина Велес.

Член 4

Одлуката на референдумот ќе се смета за донесена доколку за неа гласале мнозинството од вкупниот број граѓани коишто гласале, доколку гласале повеќе од половината од вкупниот број граѓани запишани во Избирачкиот список на Општина Велес.

Одлуката донесена на референдумот е задолжителна.

Член 5

Доколку на референдумот се донесе негативна одлука на прашањето за населување и интегрирање на мигранти на територијата на Општина Велес, Советот на Општина Велес ќе ги извести надлежните државни органи за донесената одлука.

Член 6

Референдумот на локално ниво ќе се одржи на 15 Октомври 2017 година (недела), а гласањето ќе се спроведе во периодот од 07 до 19 часот.

Член 7

Референдумот на локално ниво ќе го спроведе Општинската изборна комисија на Општина Велес и изборните одбори.

Член 8

Средствата за спроведување на референдумот ќе се обезбедат со Ребаланс на Буџетот на Општина Велес за 2017 година.

Член 9

Оваа одлука стапува во сила наредниот ден со сила со денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Велес“.

5. Според член 2 став 2 од Уставот, граѓаните на Република Македонија власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и други облици на непосредно изјаснување.

Според член 8 став 1 алинеи 1, 3 и 9 од Уставот, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот, владеештвото на правото и локалната самоуправа се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 29 од Уставот, странците во Република Македонија уживаат слободи и права гарантирани со Уставот, под услови утврдени со закон и меѓународни договори. Републиката им гарантира право на азил на странците и на лицата без државјанство, прогонети заради демократско политичко уверување и дејствување.

Согласно член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 88 од Уставот, Владата на Република Македонија е носител на извршната власт. Своите права и должности Владата ги врши врз основа и во рамките на Уставот и законите.

Според член 110 алинеја 2 од Уставот, Уставниот суд на Република Македонија одлучува за согласноста на прописите и на колективните договори со Уставот и со законите.

Со точката 1 на Амандманот XVII на Уставот се заменува ставот 1 на членот 115 од Уставот на Република Македонија. Според Амандман XVII на Уставот, во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење, а особено во областите на јавните служби, урбанизмот и руралното планирање, заштитата на околината, локалниот економски развој, локалното финансирање, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, образованието, здравствената заштита и во други области утврдени со закон.

Во член 115 став 2 од Уставот е определено дека општината е самостојна во вршењето на надлежностите утврдени со Уставот и со закон, а надзорот над законитоста на нејзината работа го врши Републиката. Според ставот 3 од истиот член од Уставот, Републиката може со закон да и довери вршење на определени работи на општината.

Според член 118 од Уставот, меѓународните договори што се ратификувани во согласност со Уставот се дел од внатрешниот правен поредок и не можат да се менуваат со закон.

Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/2002), во членот 20 определува дека општините, во рамките на законот, во согласност со начелото на супсидијарност, имаат право на своето подрачје да ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Во член 21 став 1 од Законот е определено дека, општините самостојно, во рамките на законот, ги уредуваат и вршат работите од јавен интерес од локално значење, утврдени со овој или друг закон и се одговорни за нивното вршење.

Со законот со кој се утврдуваат други надлежности на општината се определуваат и изворите на финансирање за вршење на тие надлежности (став 2).

Надлежностите од ставот 1 на овој член по правило се целосни и исклучиви и не смеат да бидат одземени или ограничени, освен во случаите утврдени со закон (став 3).

Во членот 22 од Законот се определени надлежностите на општините. Така, според ставот 1 од овој член од Законот, општините се надлежни за вршење на следните работи:

1. Урбанистичкото (урбано и рурално) планирање, издавањето на одобрение за градење на објекти од локално значење утврдени со закон, уредувањето на просторот и уредувањето на градежното земјиште;

2. Заштитата на животната средина и природата-мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето, заштита на природата, заштита од бучавата и нејонизирачкото зрачење.

3. Локалниот економски развој-планирање на локалниот економски развој; утврдување на развојните и структурните приоритети; водење на локална економска политика; поддршка на развојот на малите и средните претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст, учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции и промовирање на партнерство;

4. Комуналните дејности-снабдувањето со вода за пиење; испораката на технолошката вода; одведувањето и пречистувањето на отпадните води; јавното осветлување; одведувањето и третманот на атмосферските води; одржувањето на јавна чистота; собирање, транспортирање и постапување со комуналниот цврст и технолошки отпад; уредувањето и организирањето на јавниот локален превоз на патници; снабдувањето со природен гас и топлинска енергија; одржувањето на гробовите, гробиштата, крематориумите и давањето погребални услуги; изградбата, одржувањето, реконструкцијата и заштитата на локалните патишта, улици и други инфраструктурни објекти; регулирање на режимот на сообраќајот; изградбата и одржувањето на уличната сообраќајна сигнализација; изградбата и одржувањето на јавниот простор за паркирање; отстранувањето на непрописно паркираните возила; отстранување на хаварисаните возила од јавните површини; изградбата и одржувањето на пазарите; чистењето на оаците; одржувањето и користењето на парковите, зеленилото, паркумите и рекреативните површини; регулацијата, одржувањето и користењето на речните корита во урбанизираните делови; определувањето на имиња на улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти;

5. Културата - институционалната и финансиската поддршка на културните установи и проекти; негувањето на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности; организирањето културни манифестации; поттикнувањето на разновидни специфични форми на творештво;

6. Спортот и рекреацијата - развојот на масовниот спорт и рекреативните активности; организирањето на

спортски приредби и манифестации; одржувањето и изградбата на објекти за спорт; поддршка на спортски сојузи;

7. Социјалната заштита и заштита на децата - детски градинки и домови за стари (сопственост, финансирање, инвестиции и одржување); остварување на социјална грижа за инвалидните лица; децата без родители и родителска грижа; деца со воспитно-социјални проблеми; деца со посебни потреби; децата од еднородителски семејства; децата на улица; лицата изложени на социјален ризик; лицата засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол; подигање на свеста на населението; домување на лица со социјален ризик; остварување на право и воспитување на децата од предучилишна возраст. Вршењето на овие надлежности се во согласност со Националната програма за развој на социјалната заштита;

8. Образование - основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт, во согласност со закон, организирање на превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови;

9. Здравствената заштита - управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита кои треба да вклучат застапеност на локалната самоуправа во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравственото воспитување; унапредување на здравјето; превентивни активности; заштита на здравјето на работниците и заштита при работа; здравствен надзор над животната средина; надзор над заразните болести; помош на пациенти со специјални потреби (на пример, ментално здравје, злоупотреба на деца итн.) и други области кои ќе бидат утврдени со закон;

10. Спроведување на подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последиците предизвикани од нив;

11. Противпожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици;

12. Надзор над вршењето на работите од нејзина надлежност и

13. Други работи определени со закон.

Законот за локалната самоуправа посебно го уредува и непосредното учество на граѓаните во одлучувањето во општините.

Според член 25 став 1 од Законот, граѓаните непосредно одлучуваат за прашања од локално значење преку граѓанска иницијатива, собир на граѓаните и референдум, на начин и постапка утврдени со закон.

Според член 28 став 1 од Законот, граѓаните преку референдум можат да одлучуваат за прашањата од надлежност на општината, како и за други прашања од локално значење.

Според ставот 3 на овој член од Законот, советот може да распише референдум за прашања од негова надлежност, по сопствена иницијатива.

Одлуката донесена на референдумот е задолжителна за советот (став 4).

Според членот 2 од Законот за референдум и други облици за непосредно изјаснување на граѓаните („Службен весник на Република Македонија“ бр.81/2005), референдумот е облик на непосредно изјаснување на граѓаните во одлучувањето за одделни прашања од надлежност на Собранието на Република Македонија, за прашања од надлежност на општините, на градот Скопје и на општините во градот Скопје, како и за други прашања од локално значење.

Во членот 9 од Законот е определено дека, референдум се распишува со одлука во која се содржани:

- органот што го распишува референдумот;

- територијата или подрачјето за кое се распишува референдумот;

- називот на прописот, односно прашањето или прашањата за кои граѓаните одлучуваат на референдумот;

- образложение на прописот, односно прашањето или прашањата за кои се распишува референдумот;

- референдумско прашање или прашања, односно еден или повеќе предлози на прописи за кои граѓаните одлучуваат;

- денот на одржување на референдумот и

- видот на референдумот.

Во член 36 став 1 од Законот е предвидено дека, референдум на локално ниво распишува советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје (во натамошниот текст: советот), по сопствена иницијатива и на предлог од најмалку 20% од граѓаните од општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје. Советот може да распише референдум на локално ниво за прашања од негова надлежност за кои со закон е овластен да одлучува (став 2).

Согласно член 37, одлуката за распишување на референдум на локално ниво се објавува во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и преку средствата за јавно информирање на начин утврден со статутот. Од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдум во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје до денот на одржувањето на референдумот на локално ниво не можат да поминат помалку од 25 ниту повеќе од 40 дена.

Во членот 38 од Законот е определено дека референдум на локално ниво може да се распише за донесување пропис, за прашања што треба да се уредат во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје (претходен референдум) или за преоценување на пропис што претходно е донесен (дополнителен референдум).

Во членот 40 од Законот се определени прашањата за кои не може да се распише референдум. Така според ставот 1 на овој член од Законот, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања што се однесуваат на буџетот и завршната сметка на буџетот на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и за организацијата на општинската администрација. Согласно ставот 2 на истиот член од Законот, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања за кои советот одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на советот при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови на советот кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинско население во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје.

По однос на средствата за спроведување на референдум во член 62 став 1 е предвидено дека, средства за спроведување на референдум на локално ниво се обезбедуваат од буџетот на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје. Со средствата за спроведување на референдумот од ставот 1 на овој член располага Изборната комисија (став 2).

Од цитираните уставни и законски одредби произлегува дека во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење, а особено во областите на јавните служби, урбанизмот и руралното планирање, заштитата на околината, локалниот економски развој, локалното финансирање, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, образованието, здравствената заштита и во други области утврдени со закон. Членот 22 од Законот за локалната самоуправа детално ги разработува надлежностите на единиците на локалната самоуправа. Исто така, во член 28 став 1 од наведениот закон е определено

дека, граѓаните преку референдум можат да одлучуваат за прашањата од надлежноста на општината, како и за други прашања од локално значење.

Во конкретниот случај во членот 2 од оспорената одлука е предвидено следното референдумско прашање: „ Дали сте за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Велес?“

За одговор на прашањето дали населувањето и интеграцијата на мигранти на локално ниво е прашање од локално значење или не, неопходно беше да се направи и анализа на регулативата поврзана со движење, престој, населување и интеграција на странците и тоа: лица со признат статус на бегалец, лица под супсидијарна заштита, баратели на азил (корисници на мерки за рана интеграција) и странци со регулиран престој во Република Македонија (со претходно одобрение од страна на надлежните органи).

Според член 1 од Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр.49/2003, 66/2007, 142/2008, 146/2009, 166/2012, 101/2015, 152/2015, 55/2016 и 71/2016), кој бил во важност во времето на донесување на оспорената одлука за распишување на референдум, со овој закон се уредуваат условите и постапката за добивање и престанок на право на азил на странец или лице без државјанство (во натамошниот текст: странец) кој бара признавање право на азил во Република Македонија, како и правата и должностите на барателите и лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија. Со овој закон се уредуваат и условите според кои Република Македонија може да даде престанок на право на азил на странец или лице без државјанство (во може да даде привремена заштита, како и правата и должностите на лицата под привремена заштита.

Членот 11 од Законот за азил и привремена заштита определува дека принципот на локално учество значи обврска на единиците на локалната самоуправа да ја прифатат одговорноста за сместување на признаените бегалци и лица под хуманитарна заштита во зависност од економската развиеност и бројот на жителите на единиците на локалната самоуправа, за што одлучува Владата на Република Македонија.

Согласно членот 12 од Законот, постапката за признавање право на азил во прв степен ја спроведува и донесува одлука Министерството за внатрешни работи преку организациона единица надлежна за азил. Против одлуката од ставот 1 на овој член може да се поведе управен спор пред надлежниот суд.

Според член 47 став 2 од Законот, Министерството за труд и социјална политика со цел да ја олесни интеграцијата на барателите на право на азил или на лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија ќе изготвува соодветни програми за интеграција.

Според членот 48 од Законот, барателите на право на азил до донесување на конечна одлука во постапката за признавање право на азил имаат право на:

- престој;
- бесплатна правна помош;
- сместување и згрижување во прифатен центар или друго место за сместување определено од Министерството за труд и социјална политика, доколку истража потребата за истото;
- основни здравствени услуги согласно со прописите за здравственото осигурување;
- право на социјална заштита согласно со прописите за социјалната заштита;
- право на образование согласно со прописите за основно и средно образование;
- работа само во рамките на прифатниот центар или друго место за сместување определено од Министерството за труд и социјална политика и како и право на

слободен пристап на пазарот на труд за барател на право на азил на кој барањето за признавање на право на азил не му е решено во период од една година, по истекот на периодот од една година и

- контакти со Високиот комесаријат за бегалци, како и невладини хуманитарни организации заради давање на правна помош во постапката за признавање право на азил.

Министерството за труд и социјална политика за правата наведени во ставот 1 на овој член ги известува барателите на право на азил во писмена форма на јазик за кој разумно може да се претпостави дека го разбираат или во усна форма со помош на преведувач.

Министерството за труд и социјална политика се грижи за обезбедување на средства за издржување и здравствена заштита на барателите на право на азил, додека се наоѓаат во прифатниот центар или друго место за сместување определено од ова министерство.

Во однос на признаените бегалци, во членот 52 од Законот е определено дека на признаениот бегалец му се обезбедува сместување, согласно со принципот на локално учество, преку давање соодветен стан на користење или на парична помош потребна за обезбедување простории за сместување, до обезбедување на средства за својата egzистенција, но најдолго две години од денот на доставувањето на решението за признавање на статус на признаен бегалец. Министерот за труд и социјална политика ги пропишува критериумите и начинот за користење на соодветен стан за сместување или на парична помош потребна за обезбедување простории за сместување на признаениот бегалец.

Според членот 55 од Законот за азил и привремена заштита, средствата за сместување, социјална заштита и здравствена заштита од членовите 23-а, 52, 53, 54 и 60 на овој закон се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија. За сместување, остварување на правата од социјална заштита и здравствена заштита од членовите 23-а, 52, 53, 54 и 60 на овој закон се грижи Министерството за труд и социјална политика.

Во однос на привремена заштита, во членот 62 од Законот за азил и привремена заштита е утврдено дека во случај на масовен прилив на лица кои непосредно доаѓаат од држава во која нивните животи, безбедност или слобода се загрозувани со војна, граѓанска војна, окупација, внатрешен конфликт пропратен со насилство или масовно кршење на човековите права, Владата може да им даде привремена заштита. Владата периодично го преиспитува постоењето на околностите од став 1 на овој член и одлучува за продолжување на привремената заштита. Привремената заштита во Република Македонија не може да трае подолго од две години.

Законот за странците (35/2006, 66/2007, 117/2008, 92/2009, 156/2010, 158/2011, 84/2012, 13/2013, 147/2013, 148/2015 и 217/2015) во членот 7 определит дека, работите во врска со контролата на движењето и престојот на странците во Република Македонија ги врши Министерството за внатрешни работи, доколку со закон не е определена надлежност на друг орган. Во членот 8 од истиот закон е определено дека, Собранието на Република Македонија, на предлог на Владата на Република Македонија, донесува резолуција за миграционата политика со која ќе се укаже на состојбите, проблемите и мерките што ќе се преземат во областа на миграцијата.

Според членот 23 од Законот за државниот инспекторат за локална самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 187/2013, 43/2014 и 64/2018), за пропис за кој инспекторот смета дека постојат услови за запирање на неговата примена поради неусогласеност со Уставот или закон, подготвува решение за запирање на примената на прописот. За пропис за кој е донесено решение за запирање на неговата примена поради неусогласеност со Уставот или закон,

инспекторот подготвува иницијатива за поведување постапка за оцена на уставноста и законитоста на прописот пред Уставниот суд на Република Македонија.

Законот за ратификација на Европската повелба за локална самоуправа е објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.40/1997. Во членот 4 од Повелбата кој се однесува на надлежноста на локалната самоуправа е утврдено дека локалните власти во рамките на законот, имаат целосна слобода да ја остваруваат својата иницијатива во поглед на работите кои не се исклучени од нивната надлежност и кои не се дадени во надлежност на некоја друга власт.

Конвенцијата за правната положба на бегалците е усвоена во 1951 година и влегла во сила на 22 април 1954 година. Протоколот 1 кон Конвенцијата влегол во сила на 4 октомври 1967 година.

Согласно член 3 од Уставниот закон за спроведување на Уставот на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.52/1991), Република Македонија како суверена и самостојна држава својата меѓународна положба и односите со другите држави и меѓународните органи, организации и заедници ги остварува според општоприфатените начела на меѓународното право. Република Македонија како рамноправен правен наследник на СФРЈ со другите републики го презема членството на СФРЈ во меѓународните органи, организации и заедници.

Со Резолуцијата А/РЕС/47/225 од 28 април 1993 година, Генералното собрание на ООН одлучи да ја прими Република Македонија како член на Обединетите нации.

Одлуката за пристапување на Република Македонија кон меѓународно-правните документи за основните човекови права и слободи донесени од ООН, меѓу кои е и Конвенцијата за правната положба на бегалците, е објавена во "Службен весник на Република Македонија" бр. 57/1993 од 23 септември 1993 година.

Бегалците се дефинирани и заштитени според меѓународното право. Конвенцијата за статусот на бегалците на ООН претставува основен документ со кој се утврдува дали некое лице ги исполнува условите за стекнување статус на бегалец и следствено на тоа за обезбедување соодветна помош и заштита.

Во регулирањето на заштитата на бегалците, Конвенцијата тргнува од принципот на недискриминација, т.е. од обврската на државите-потписнички за нејзина доследна примена врз бегалците без дискриминација во поглед на расата, верата или земјата на потекло. На бегалците со Конвенцијата им се гарантирани повеќе права како што се правото да стекнуваат имот (член 13) право на пристап до суд (член 16), право на вработување и самовработување (член 17 и член 18), право на домување (член 21), право на образование (член 22), слобода на движење (член 26), право на лични исправи и патни документи (членови 27 и 28). Еден од основните принципи на Конвенцијата е и принципот односно забраната на протерување и враќање на територија каде што ќе биде загрозен нивниот живот (принцип non-refoulement).

Имајќи ја предвид цитираната регулатива која определува дека локален референдум може да се распише само за прашања од локално значење и за прашања од надлежност на советот на општината (член 28 став 3 од Законот за локалната самоуправа, се поставува прашање дали со оспорената одлука Општината Велес навлегла во ингеренциите на државата, Република Македонија, односно Владата на Република Македонија, заедно со нејзините министерства, кои имаат законски надлежности поврзани со приемот и интеграцијата на мигрантите.

Уставните надлежности на локалната власт се разработени во Законот за локалната самоуправа кој притоа јасно го утврдува принципот на супсидијарност

определувајќи дека општините ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт. Поаѓајќи од оваа општа определба дека општините се надлежни за прашања од локално значење, а не и за оние за кои е надлежна централната власт, и одредбите од Законот за локална самоуправа и Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните правото на граѓаните да одлучуваат преку референдум е лимитирано на прашања од надлежност на општината, односно прашања од локално значење за кои советот на општината е овластен да одлучува.

Од наведените одредби од Законот за азил и привремена заштита произлегува дека во сферата на азилот и привремената заштита општините односно советите на општините немаат со закон утврдено право да одлучуваат, бидејќи сите постапки и дејствија поврзани со положбата на барателите на азил се во надлежност на Владата на Република Македонија, односно органите на централната власт, во прв ред Министерството за внатрешни работи и Министерството за труд и социјална политика.

Согласно законот, Министерството за внатрешни работи ја спроведува постапката за признавање на правото на азил преку Секторот за азил.

Министерството за труд и социјална политика изготвува програми за интеграција на барателите за азил, се грижи за нивно сместување и згрижување, за таа цел ги определува објектите што претставуваат прифатни центри за барателите на азил и раководи со тие прифатни центри. Министерството за труд и социјална политика исто така, се грижи за обезбедување на средства за издржување и здравствена заштита на барателите на право на азил додека се наоѓаат во прифатниот центар или друго место за сместување и за остварувањето на нивните социјални права. Притоа, сите финансиски средства за овие намени се обезбедуваат од државниот Буџет.

Улогата на локалната власт во сферата на азилот е формулирана преку т.н. принцип на локално учество кој е дефиниран во членот 11 од Законот, според кој општините имаат обврска да ја прифатат одговорноста за сместување на признаените бегалци и лица под супсидијарна заштита во зависност на економската развиеност и бројот на жителите на единиците на локалната самоуправа, за што сепак одлучува Владата на Република Македонија.

Советот на Општина Велес со оспорената одлука распишал референдум на локално ниво заради изјаснување на граѓаните за населување и интеграција на мигранти на подрачјето на Општина Велес. Од анализата на членовите 25 и 28 од Законот за локалната самоуправа и членовите 6 и 36 од Законот за референдум и други облици на непосредно одлучување на граѓаните, кои биле основа за донесување на оспорената одлука, произлегува дека локален референдум може да се распише само за прашања од надлежност на општината, односно за прашања од локално значење. Притоа, согласно постојната законска регулатива, прашањето за населување и интеграција на бегалците не спаѓа во прашања за кои е надлежна општината, туку за тоа одлучуваат органите на централната власт, односно Владата и надлежните министерства за внатрешни работи и труд и социјална политика.

Имајќи предвид дека локален референдум може да се распише само за прашања од локално значење и за прашања од надлежност на советот на општината (член 28 став 3 од Законот за локалната самоуправа, Судот оцени дека со оспорената одлука Општината Велес навлегла во ингеренциите на државата, Република Ма-

кедонија, односно Владата на Република Македонија, заедно со нејзините министерства, кои имаат законски надлежности поврзани со приемот и интеграцијата на мигрантите.

Од анализата на оспорената одлука наспрема членот 9 од Законот за референдум и други облици за непосредно изјаснување на граѓаните произлегува следното:

Референдумското прашање определено во членот 2 од Одлуката гласи: „Дали сте за населување и интеграција на мигранти на територијата на Општина Велес?“, додека образложението на прашањето за кое се распишува референдум е содржано во членот 3 од Одлуката, според кој „изјаснувањето по референдумското прашање од членот 2 од оваа одлука се спроведува со цел граѓаните од подрачјето на Општина Велес да одлучат дали ќе дозволат да се населуваат и интегрираат мигранти на територијата на Општина Велес“.

Оттаму, помеѓу референдумското прашање и образложението на прашањето за кое се распишува референдум нема никаква разлика, или во оспорената одлука отсуствува образложение од кои причини се распишува референдум, што е спротивно на обврската од член 9 алинеја 4 од наведениот закон.

Од направената целокупна анализа Судот оцени дека оспорената одлука не е во согласност со точка 1 на Амандманот XVII од Уставот; член 22, член 25 став 1 и член 28 ставови 1 и 3 од Законот за локалната самоуправа; член 9 алинеи 4 и 6 од Законот за референдум и други облици за непосредно изјаснување на граѓаните; член 11 од Законот за азил и привремена заштита; како и со членовите 7 и 8 од Законот за странците.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од ова одлука.

7. Ова одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Сали Мурати.

У. бр. 124/2017
27 јуни 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

2508.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992), на седницата одржана на 11 јуни 2018 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ ПОНИШТУВА Одлуката за распишување на референдум на локално ниво бр. 09-1682/1, донесена од Советот на Општина Гевгелија на 06.09.2017 („Службен гласник на Општина Гевгелија“ бр. 12/2017).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијативата поднесена од Државниот инспекторат за локална самоуправа, со Решение У.бр.131/2017 од 18 април 2018 година поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на одлуката означена во точката 1 од оваа одлука, бидејќи основано се постави прашањето за нејзината согласност со Уставот и законот.

4. Судот на седницата утврди дека Советот на Општина Гевгелија на 6 септември 2017 година ја донел оспорената Одлука за распишување на референдум на локално ниво бр. 09-1682/1 („Службен гласник на Општина Гевгелија“ бр. 12/2017).

Во членот 1 на Одлуката, се наведува дека Советот на Општина Гевгелија, распишува референдум за подрачјето на Општина Гевгелија заради изјаснување на граѓаните околу населувањето и интеграцијата на мигранти на подрачјето на Општина Гевгелија.

Во членот 2 на Одлуката е утврдено дека на референдумот на локално ниво граѓаните на Општина Гевгелија ќе одговорат на следново прашање: „Дали сте ЗА или ПРОТИВ населување и интеграција на мигранти на подрачјето на Општина Гевгелија, како и дека граѓанинот на референдумот се изјаснува со заокружување на зборовите „ЗА“ или „ПРОТИВ“.

Во членот 3 на Одлуката се наведува дека изјаснувањето по референдумското прашање се спроведува со цел граѓаните од подрачјето на Општина Гевгелија да одлучат дали ќе дозволат да се населуваат и интегрираат мигранти на подрачјето на Општина Гевгелија.

Во членот 4 на Одлуката се наведува дека Одлуката на референдумот ќе се смета за донесена доколку за неа гласале мнозинството од вкупниот број коишто гласале, доколку излегле на гласање повеќе од половината од вкупниот број граѓани запишани во Избирачкиот список на Општина Гевгелија, како и дека Одлуката донесена на референдумот е задолжителна.

Во членот 5 на Одлуката се наведува дека доколку на референдумот се донесе негативна одлука на прашањето за населување и интеграција на мигранти на подрачјето на Општина Гевгелија, Советот на Општина Гевгелија ќе ги извести надлежните државни органи за донесената одлука.

Во членот 6 на Одлуката се наведува дека референдумот на локално ниво ќе се одржи на 15 октомври 2017 година (недела), и дека гласањето ќе се спроведе во периодот од 7 до 19 часот.

Во членот 7 на Одлуката се наведува дека референдумот на локално ниво ќе го спроведе Општинската изборна комисија на Општина Гевгелија и општинските избирачки одбори.

Во членот 8 на Одлуката се наведува дека средствата за спроведување на референдум ќе се обезбедат дополнително, со Одлука за измена и дополнување на Буџетот на Општина Гевгелија за 2017 година.

Во членот 9 на Одлуката, се наведува дека оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Гевгелија“, и дека ќе биде објавена во средствата за јавно информирање, на огласната табла во Општина Гевгелија, како и на веб страницата на Општина Гевгелија.

5. Според член 2 став 2 од Уставот, граѓаните на Република Македонија власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и други облици на непосредно изјаснување.

Според член 8 став 1 алинеи 1, 3 и 9 од Уставот, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признаати во меѓународното право и утврдени со Уставот, владеењето на правото и локалната самоуправа се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Согласно член 9 од Уставот, граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба. Граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Според член 29 од Уставот, странците во Република Македонија уживаат слободи и права гарантирани со Уставот, под услови утврдени со закон и меѓународ-

ни договори. Републиката им гарантира право на азил на странците и на лицата без државјанство, прогонети заради демократско политичко уверување и дејствување.

Согласно член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 88 од Уставот, Владата на Република Македонија е носител на извршната власт. Своите права и должности Владата ги врши врз основа и во рамките на Уставот и законите.

Според Амандман XVII на Уставот, во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашањата од локално значење, а особено во областите на јавните служби, урбанизмот и руралното планирање, заштитата на околината, локалниот економски развој, локалното финансирање, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, образованието, здравствената заштита и во други области утврдени со закон.

6. Надлежноста на општините е уредена со Законот за локална самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/2002, кој во членот 20 определува дека општините, во рамките на законот, во согласност со начелото на супсидијарност, имаат право на своето подрачје да ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Во членот 22 од Законот за локална самоуправа е утврдена листата на надлежностите на општината и тие опфаќаат:

„1. Урбанистичкото (урбано и рурално) планирање, издавањето на одобрение за градење на објекти од локално значење утврдени со закон, уредувањето на просторот и уредувањето на градежното земјиште;

2. Заштитата на животната средина и природата - мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето, заштита на природата, заштита од бучавата и нејонизирачкото зрачење;

3. Локалниот економски развој - планирање на локалниот економски развој; утврдување на развојните и структурните приоритети; водење на локална економска политика; поддршка на развојот на малите и средните претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст, учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции и промовирање на партнерство;

4. Комуналните дејности - снабдувањето со вода за пиење; испораката на технолошката вода; одведувањето и пречистувањето на отпадните води; јавното осветлување; одведувањето и третманот на атмосферските води; одржувањето на јавна чистота; собирање, транспортирање и постапување со комуналниот цврст и технолошки отпад; уредувањето и организирањето на јавниот локален превоз на патници; снабдувањето со природен гас и топлинска енергија; одржувањето на гробовите, гробиштата, крематориумите и давањето погребални услуги; изградбата, одржувањето, реконструкцијата и заштитата на локалните патишта, улици и други инфраструктурни објекти; регулирање на режимот на сообраќајот; изградбата и одржувањето на уличната сообраќајна сигнализација; изградбата и одржувањето на јавниот простор за паркирање; отстранувањето на непрописно паркираните возила; отстранување на хаварисаните возила од јавните површини; изградбата и одржувањето на пазарите; чистењето на оцаците; одржувањето и користењето на парковите, зеленилото, парк-шумите и рекреативните површини; регулацијата, одржувањето и користењето на речните ко-

рита во урбанизираните делови; определувањето на имиња на улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти;

5. Културата - институционалната и финансиската поддршка на културните установи и проекти; негувањето на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности; организирањето културни манифестации; поттикнувањето на разновидни специфични форми на творештво;

6. Спортот и рекреацијата - развојот на масовниот спорт и рекреативните активности; организирањето на спортски приредби и манифестации; одржувањето и изградбата на објекти за спорт; поддршка на спортски сојузи;

7. Социјалната заштита и заштита на децата - детски градинки и домови за стари (сопственост, финансирање, инвестиции и одржување); остварување на социјална грижа за инвалидните лица; децата без родители и родителска грижа; деца со воспитно-социјални проблеми; деца со посебни потреби; децата од еднородителски семејства; децата на улица; лицата изложени на социјален ризик; лицата засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол; подигање на свеста на населението; домување на лица со социјален ризик; остварување на право и воспитување на децата од претучилишна возраст. Вршењето на овие надлежности се во согласност со Националната програма за развој на социјалната заштита;

8. Образование - основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт, во согласност со закон, организирање на превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови;

9. Здравствената заштита - управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита кои треба да вклучат застапеност на локалната самоуправа во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравственото воспитување; унапредување на здравјето; превентивни активности; заштита на здравјето на работниците и заштита при работа; здравствен надзор над животната средина; надзор над разазните болести; помош на пациенти со специјални потреби (на пример, ментално здравје, злоупотреба на деца итн.) и други области кои ќе бидат утврдени со закон;

10. Спроведување на подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последиците предизвикани од нив;

11. Противпожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици;

12. Надзор над вршењето на работите од нејзина надлежност и

13. Други работи определени со закон“.

Непосредното учество на граѓаните во одлучувањето во општините е уредено со повеќе одредби од Законот за локалната самоуправа во кои се уредени облиците на учество на граѓаните.

Според член 25 од Законот, граѓаните непосредно учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење преку граѓанска иницијатива, собири на граѓаните и референдум, на начин и постапка утврдени со закон.

Според член 28 од Законот, граѓаните преку референдум можат да одлучуваат за прашањата од надлежност на општината, како и за други прашања од локално значење.

Според ставот 3 на овој член од Законот, советот може да распише референдум за прашања од негова надлежност, по сопствена иницијатива. Одлуката донесена на референдумот е задолжителна за советот (став4). Надлежностите на советот се утврдени во членот 36 од Законот, според кој советот: „1. Го донесува статутот на општината и други прописи; 2. Донесува

буџет на општината и годишна сметка на општината; 3. Ја утврдува висината на сопствените извори на приходи за финансирање на општината, во рамките утврдени со закон; 4. Основа јавни служби во рамките на надлежноста на општината и врши надзор над нивната работа; 5. Именува членови во управните одбори на јавните служби, кои ги основа; 6. Усвојува програми за работа и финансиски планови за финансирање на јавните служби, кои ги основала општината; 7. Ги усвојува извештаите за извршување на буџетот и годишната сметка на општината; 8. Одлучува за давање дозвола за вршење дејност од јавен интерес од локално значење, во согласност со закон; 9. Ги усвојува извештаите за работата и годишните сметки на јавните служби, кои ги основала општината; 10. Одлучува за начинот на располагање со сопственоста на општината; 11. Одлучува за начинот на вршење на финансиска контрола на буџетот на општината, во согласност со закон; 12. Го избира лицето кое раководи со подрачната единица на Министерството за внатрешни работи во општината, во согласност со закон; 13. Го разгледува и усвојува годишниот извештај за јавната безбедност на подрачјето на општината, кој го доставува до министерот за внатрешни работи и народниот правобранител; 14. Може да дава препораки на раководното лице на подрачната единица на Министерството за внатрешни работи од областа на јавната безбедност и безбедноста во сообраќајот и 15. Врши и други работи утврдени со закон“.

7. Референдумот како облик на учество на граѓаните во одлучувањето е уреден и со посебен закон – Закон за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 81/2005).

Според членот 2 од наведениот закон референдумот е облик на непосредно изјаснување на граѓаните во одлучувањето за одделни прашања од надлежност на Собранието на Република Македонија, за прашања од надлежност на општините, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, како и за други прашања од локално значење.

Референдумот на локално ниво е уреден со посебни одредби од Законот (членови 36 - 44):

Според член 36 од Законот, референдум на локално ниво распишува советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје (во натамошниот текст: советот), по сопствена иницијатива и на предлог од најмалку 20% од граѓаните од општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје.

Според ставот 2 на овој член, Советот може да распише референдум на локално ниво за прашања од негова надлежност за кои со закон е овластен да одлучува.

Согласно член 37, одлуката за распишување на референдум на локално ниво се објавува во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и преку средствата за јавно информирање на начин утврден со статутот. Од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдум во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје до денот на одржувањето на референдумот на локално ниво не можат да поминат помалку од 25 ниту повеќе од 40 дена.

Во членот 38 од Законот е определено дека референдум на локално ниво може да се распише за донесување пропис, за прашања што треба да се уредат во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје (претходен референдум) или за преоценување на пропис што претходно е донесен (дополнителен референдум).

Во членот 40 од Законот се определени прашањата за кои не може да се распише референдум. Така според ставот 1 на овој член од Законот, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања што се однесуваат на буџетот и завршната сметка на буџетот на

општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и за организацијата на општинската администрација. Согласно ставот 2 на истиот член од Законот, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања за кои советот одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на советот при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови на советот кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинско население во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје.

8. Судот ги имаше предвид и релевантните одредби од Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/2003, 66/2007, 142/2008, 146/2009, 166/2012, 101/2015, 152/2015, 55/2016 и 71/2016) кој беше во сила во време на донесувањето на оспорениот акт, како и во време кога е поднесена иницијативата. Во членот 1 од наведениот закон е определено дека со овој закон се уредуваат условите и постапката за добивање и престанок на право на азил на странец или лице без државјанство (во натамошниот текст: странец) кој бара признавање право на азил во Република Македонија, како и правата и должностите на барателите и лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија. Со овој закон се уредуваат и условите според кои Република Македонија може да даде привремена заштита, како и правата и должностите на лицата под привремена заштита.

Во членот 11 од Законот е утврден принципот на локално учество, кој значи обврска на единиците на локалната самоуправа да ја прифатат одговорноста за сместување на признаените бегалци и лица под супсидијарна заштита во зависност на економската развиеност и бројот на жителите на единиците на локалната самоуправа, за што одлучува Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата).

Согласно членот 12 од Законот, постапката за признавање право на азил во прв степен ја спроведува и донесува одлука Министерството за внатрешни работи преку организациона единица надлежна за азил (во натамошниот текст: Секторот за азил). Против одлуката од ставот 1 на овој член може да се поведе управен спор пред надлежниот суд.

Според член 47 став 2 од Законот, Министерството за труд и социјална политика со цел да ја олесни интеграцијата на барателите на право на азил или на лицата на кои им е признаено право на азил во Република Македонија ќе изготвува соодветни програми за интеграција.

Според членот 48 од Законот, барателите на право на азил до донесување на конечна одлука во постапката за признавање право на азил имаат право на:

- престој;
- бесплатна правна помош;
- сместување и згрижување во Прифатен центар или друго место за сместување определено од Министерството за труд и социјална политика, доколку истраже потреба за истото;
- основни здравствени услуги согласно со прописите за здравственото осигурување;
- право на социјална заштита согласно со прописите за социјалната заштита;
- право на образование согласно со прописите за основно и средно образование;
- работа само во рамките на Прифатниот центар или друго место за сместување определено од Министерството за труд и социјална политика и како и право на слободен пристап на пазарот на труд за барател на право на азил на кој барањето за признавање на право на азил не му е решено во период од една година, по истекот на периодот од една година и

- контакти со Високиот комесаријат за бегалци, како и невладини хуманитарни организации заради давање на правна помош во постапката за признавање право на азил.

Министерството за труд и социјална политика за правата наведени во ставот 1 на овој член ги известува барателите на право на азил во писмена форма на јазик за кој разумно може да се претпостави дека го разбираат или во усна форма со помош на преведувач.

Министерството за труд и социјална политика се грижи за обезбедување на средства за издржување и здравствена заштита на барателите на право на азил, додека се наоѓаат во Прифатниот центар или друго место за сместување определено од ова министерство.

Во однос на признаените бегалци, во членот 52 од Законот е определено дека на признаениот бегалец му се обезбедува сместување, согласно со принципот на локално учество, преку давање соодветен стан на користење или на парична помош потребна за обезбедување простории за сместување, до обезбедување на средства за својата egzистенција, но најдолго две години од денот на доставувањето на решението за признавање на статус на признаен бегалец. Министерот за труд и социјална политика ги пропишува критериумите и начинот за користење на соодветен стан за сместување или на парична помош потребна за обезбедување простории за сместување на признаениот бегалец.

Според членот 55 од Законот за азил и привремена заштита, средствата за сместување, социјална заштита и здравствена заштита од членовите 23-а, 52, 53, 54 и 60 на овој закон се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија. За сместување, остварување на правата од социјална заштита и здравствена заштита од членовите 23-а, 52, 53, 54 и 60 на овој закон се грижи Министерството за труд и социјална политика.

Во однос на т.н. привремена заштита, во членот 62 од Законот за азил и привремена заштита е утврдено дека во случај на масовен прилив на лица кои непосредно доаѓаат од држава во која нивните животи, безбедност или слобода се загрозени со војна, граѓанска војна, окупација, внатрешен конфликт пропратен со насилство или масовно кршење на човековите права, Владата може да им даде привремена заштита. Владата периодично го преиспитува постоењето на околностите од ставот 1 на овој член и одлучува за продолжување на привремената заштита. Привремената заштита во Република Македонија не може да трае подолго од две години.

Цитираната регулатива од Законот за азил и привремена заштита е скоро идентична со регулативата на Законот за меѓународна и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр.64/2018) кој сега е во сила.

9. Во релевантните меѓународни акти - Европската повелба за локалната самоуправа (член 4) е утврдено дека локалните власти во рамките на законот, имаат целосна слобода да ја остваруваат својата иницијатива во поглед на работите кои не се исклучени од нивната надлежност и кои не се дадени во надлежност на некоја друга власт.

Од меѓународните акти кои се однесуваат на бегалците, најзначајна е Конвенцијата на ООН за статусот на бегалците од 1951 година и нејзиниот Протокол од 1967 година, која претставува темел на модерната заштита на бегалците.

Во регулирањето на заштитата на бегалците, Конвенцијата тргнува од принципот на недискриминација, т.е. од обврската на државите-потписнички за нејзина доследна примена врз бегалците без дискриминација во поглед на расата, верата или земјата на потекло. На бегалците со Конвенцијата им се гарантирани повеќе права како што се правото да стекнуваат имот (член 13) право на пристап до суд (член 16), право на рабо-

тување и самовработување (член 17 и член 18), право на домување (член 21), право на образование (член 22), слобода на движење (член 26), право на лични исправи и патни документи (членови 27 и 28). Еден од основните принципи на Конвенцијата е и принципот односно забраната на протерување и враќање на територија каде што ќе биде загрозен нивниот живот (принцип non-refoulement).

10. Од наведените одредби на Уставот на Република Македонија произлегува дека референдумот е еден од облиците на остварување на власта на граѓаните и дека локалната самоуправа е темелна вредност на уставниот поредок. Уставната положба на локалната самоуправа понатаму е уредена со Амандманот XVII на Уставот, кој ги утврдува областите за кои е надлежна локалната самоуправа, дефинирајќи претходно дека станува збор за прашања од локално значење за кои граѓаните можат да одлучуваат непосредно и преку претставници.

Уставните надлежности на локалната власт понатаму се разработени во Законот за локалната самоуправа кој притоа јасно го утврдува принципот на супсидијарност определувајќи дека општините ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт. Поаѓајќи од оваа општа определба дека општините се надлежни за прашања од локално значење, а не и за оние за кои е надлежна централната власт, и одредбите од Законот за локална самоуправа и Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните правото на граѓаните да одлучуваат преку референдум е лимитирано на прашања од надлежност на општината, односно прашања од локално значење за кои советот на општината е овластен да одлучува.

Од наведените одредби од Законот за азил и привремена заштита произлегува дека во сферата на азилот и привремената заштита општините односно советите на општините немаат со закон утврдено право да одлучуваат, бидејќи сите постапки и дејствија поврзани со положбата на барателите на азил се во надлежност на Владата на Република Македонија, односно органите на централната власт, во прв ред Министерството за внатрешни работи и Министерството за труд и социјална политика.

Согласно законот, Министерството за внатрешни работи ја спроведува постапката за признавање на правото на азил преку Секторот за азил. Министерството за труд и социјална политика изготвува програми за интеграција на барателите за азил, се грижи за нивно сместување и згрижување, за таа цел ги определува објектите што претставуваат прифатни центри за барателите на азил и раководи со тие прифатни центри. Министерството за труд и социјална политика исто така, се грижи за обезбедување на средства за издржување и здравствена заштита на барателите на право на азил додека се наоѓаат во Прифатниот центар или друго место за сместување и за остварувањето на нивните социјални права. Притоа, сите финансиски средства за овие намени се обезбедуваат од државниот Буџет.

Улогата на локалната власт во сферата на азилот е формулирана преку т.н. принцип на локално учество кој е дефиниран во членот 11 од Законот, според кој општините имаат обврска да ја прифатат одговорноста за сместување на признаените бегалци и лица под супсидијарна заштита во зависност на економската развиеност и бројот на жителите на единиците на локалната самоуправа, за што сепак одлучува Владата на Република Македонија.

Во конкретниот случај Советот на Општина Гевгелија со оспорената одлука распишал референдум на локално ниво заради изјаснување на граѓаните за населување и интеграција на мигранти на подрачјето на Општина Гевгелија (член 1 од Одлуката). Референдумското прашање било формулирано во членот 2 на Одлуката, на следниов начин: „Дали сте ЗА или ПРОТИВ населување и интеграција на мигранти на подрачјето на Општина Гевгелија?“

Иако во оспорената одлука како правен основ за нејзиното донесување се наведени одредбите од членовите 25 и 28 од Законот за локалната самоуправа и членовите 6 и 36 од Законот за референдум и други облици на непосредно одлучување на граѓаните, од анализата на нивната содржина неспорно произлегува дека локален референдум може да се распише само за прашања од надлежност на општината, односно за прашања од локално значење. Притоа, согласно постојната законска регулатива, прашањето за населување и интеграција на бегалците не спаѓа во прашања за кои е надлежна општината, туку за тоа одлучуваат органите на централната власт, односно Владата и надлежните министерства за внатрешни работи и труд и социјална политика.

Врз основа на наведеното, Судот утврди дека со оспорената одлука, Советот на Општина Гевгелија, спротивно на наведените закони, распишал локален референдум за прашање што не е во негова надлежност, односно за прашање за коешто тој не е овластен со закон да одлучува, со што постапил спротивно на Амандман XVII од Уставот, како и спротивно на членовите 20, 28 и 36 од Законот за локалната самоуправа и на членовите 2, 36 и 38 од Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните.

11. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

12. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Вангелина Маркудова, Сали Мурати и Владимир Стојаноски.

У. бр. 131/2017
11 јуни 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

2509.

Врз основа на член 194, член 197 став 1 алинеја е), член 208 и член 210 точка а) од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ“ број 95/2005, 25/2007, 7/2008, 57/2010, 135/2011, 13/2013, 188/2013, 43/2014, 15/2015, 154/2015, 192/2015, 23/2016 и 83/2018), Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија на седницата одржана на ден 29.06.2018 година донесе

РЕШЕНИЕ

1. СЕ УТВРДУВА НЕПРАВИЛНОСТ во работењето на брокерската куќа Иново Брокер АД Скопје и на овластениот брокер Јованче Тасковски со шифра "гас037", вработен во брокерската куќа Иново Брокер АД Скопје поради непочитување на одредбата од член 56 од Законот за преземање на акционерски друштва, односно поради неодбивање на Налозите за купување на акции на издавачот Жито Полог АД Тетово и реализација на системските блок трансакции на ден 10.11.2017 година, со што е овозможено на стекнувачите на акциите да го надминат контролниот праг на преземање без претходно да дадат понуда за преземање.

2. За утврдената неправилност од став 1 на ова Решение се изрекува:

- јавна опомена на брокерската куќа Иново Брокер АД Скопје и на директорот на брокерската куќа и
- временска забрана за вршење на работи со хартии од вредност на овластениот брокер Јованче Тасковски, за кои има добиено дозвола во времетраење од 30 работни дена.

3. СЕ ЗАДОЛЖУВА Македонска берза АД Скопје веднаш по приемот на ова Решение да го суспендира овластениот брокер Јованче Тасковски од системот за тргување на берзата додека трае забраната.

4. СЕ ЗАДОЛЖУВА Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје веднаш по приемот на ова Решение да го прекине пристапот до компјутерскиот систем на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје на овластениот брокер Јованче Тасковски.

5. Жалбата изјавена против ова Решение не го одлага неговото извршување.

6. Ова Решение ќе се објави во „Службен весник на РМ“.

Бр. УП1 08-42
29 јуни 2018 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
на Република Македонија
Претседател,
м-р **Нора Алити, с.р.**

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

2510.

Врз основа на член 56, став 1, точка 3 во врска со член 54, став 1, точка 8 на Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 19/2011, 53/2011, 26/2012, 16/2013, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/2014, 113/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 98/2015, 129/2015, 150/2015, 154/2015, 192/2015, 217/2015, 27/2016, 37/2016, 120/2016, 142/2016 и 171/2017), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата оджана на 7 јуни 2018 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ ЗА ПАКЕТИ НА ЗАВРШЕНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ОД БОЛНИЧКАТА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ОД ОБЛАСТА НА ПЛАСТИЧНАТА И РЕКОНСТРУКТИВНАТА ХИРУРГИЈА И ТОРАКАЛНА И ВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА

Член 1

Во Одлуката за утврдување на референтна цена за пакети за завршени здравствени услуги од болничката здравствена заштита од областа на на пластичната и реконструктивната хирургија и торакална и васкуларна хирургија („Службен весник на Република Македо-

нија“ бр. 164/2012, бр.10/2014, 42/2015, 107/2016 и 116/2016), во членот 2, во табелата со поднаслов – Пакети на завршени здравствени услуги од болничка з.з. од областа на пластична и реконструктивна хирургија, кај услугата со Шифра ХПД1 – „Вградување на имплант на дојка по мастектомија или вроден недостиг на дојка“, во колоната 3 бројот „36.900,00“ се заменува со бројот „45.200,00“.

Кај услугата со Шифра ХПД2 – „Реконструкција на дојка со имплант и експандер по мастектомија“, во колоната 3 бројот „99.697,00“ се заменува со бројот „75.900,00“.

Кај услугата со Шифра ХПД4 – „Вградување на имплант на дојка по мастектомија или вроден недостиг на дојка, двострано“, во колоната 3 бројот „59.400,00“ се заменува со бројот „76.000,00“.

Кај услугата со Шифра ХПД5 – „Реконструкција на дојка со имплант и експандер по мастектомија, двострано“, во колоната 3 бројот „154.300,00“ се заменува со бројот „128.600,00“.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство.

Број 02-8514/23
12 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

2511.

Врз основа на член 56, став 1, точка 3 во врска со член 54, став 1, точка 8 на Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 19/2011, 53/2011, 26/2012, 16/2013, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/2014, 113/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 98/2015, 129/2015, 150/2015, 154/2015, 192/2015, 217/2015, 27/2016, 37/2016, 120/2016, 142/2016 и 171/2017), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата оджана на 7 јуни 2018 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ ЗА ПАКЕТИТЕ НА ЗАВРШЕНИ ЕПИЗОДИ НА ЛЕКУВАЊЕ ЗА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО-КОНСУЛТАТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА - АМБУЛАНТСКИ

Член 1

Во Одлуката за утврдување на референтни цени за пакетите на завршени епизоди на лекување за специјалистичко – консултативна здравствена заштита – амбулантски („Службен весник на Република Македонија“ број 44/2010, 58/2010, 92/2010, 105/2010, 122/2010, 154/2010, 171/2010, 33/2011, 99/2011, 181/2011, 138/2012, 88/2013, 10/2014, 47/2014, 98/2014, 138/2014, 156/2014, 17/2015, 42/2015, 107/2016, 61/2017 и 190/2017), во членот 2, по табелата со поднаслов – ПАКЕТИ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ОД ОБЛАСТА НА ХЕМАТОЛОГИЈА, по услугата ХЕМ1 се додава следната табела со поднаслов ПАКЕТИ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ОД ОБЛАСТА НА ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ:

Шифра	НАЗИВ НА ПАКЕТОТ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ	Референтна цена
А1И01	Основен инфектолошки пакет	550,00
А1И02	Основен инфектолошки пакет со контрола	710,00
А1И03	Инфектолошки пакет со двање на медикаментозна терапија	790,00
А1И04	Инфектолошки пакет со спроведување на имунопрофилактика	15.850,00
А1И05	Прширен специјалистички пакет со публицна пункција	1.140,00
А1И06	Гастроентеролошки пакет со ректална туша	580,00
А1И07	Гастроентеролошки пакет со двање на медикаментозна терапија и дијабетен статус	830,00
А1И08	Основен кетоолошки пакет	670,00
А1И09	Прширен кетоолошки пакет со лабораториска тестирање	800,00
А1И10	Основен специјалистички пакет со советување на пациентите со ХИВ/СИДА	700,00
А1И11	Прширен специјалистички/психосоцијален пакет со советување на пациентите со ХИВ/СИДА	1.330,00
А1И12	Прширен специјалистички/психосоцијален пакет со советување на партнер/ фамилија на пациентите со ХИВ/СИДА	2.030,00
А1И13	Инфектолошки ургентен пакет	970,00

Во табелата со поднаслов – ПАКЕТИ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ЗА ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА, по услугата ДИХ05, се додава следната табела:

Шифра	НАЗИВ НА ПАКЕТОТ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ	Референтна цена
Д1006	Третман на абдоминална рана со слаба секрција со бескулумени абсорбирани облоги (3 третмани)	6.830,00
Д1007	Третман на абдоминална рана со силна секрција со бескулумени абсорбирани облоги (3 третмани)	7.950,00
Д1008	Третман на инфицирана абдоминална рана со силна секрција со бескулумени абсорбирани облоги (3 третмани)	8.800,00
Д1009	Третман на абдоминална рана со терапија со негативен притисок (3 третмани)	18.300,00

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство.

Број 02-8514/24
12 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

2512.

Врз основа на член 54 став 1 точка 8 и член 56 став 1 точка 3 од Законот за здравственото осигурување Закон за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 53/2011, 26/2012, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/2014, 113/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 98/2015, 129/2015, 150/2015, 154/2015, 192/2015, 217/2015, 27/2016, 37/2016, 120/2016, 142/16 и 171/2017) и Правилникот за утврдување на начин и методологија за утврдување на цени на ортопедски и други помагала („Службен весник на Република Македонија“ број 81/2010, 181/2011, 189/2014, 46/2015 и 52/2016), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 7 јуни 2018 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУ-
ВАЊЕ НА РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ НА ОРТОПЕДСКИ
И ДРУГИ ПОМАГАЛА ЗА КОИ ОСИГУРЕНИТЕ
ЛИЦА МОЖАТ ДА ОСТВАРАТ ПРАВО НА ТОВАР
НА ФОНДОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ
НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во член 2 од Одлуката за утврдување на референтни цени на ортопедски и други помагала за кои осигурените лица можат да остварат право на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 18/2004, 76/2004, 56/2006, 61/2006, 1/2007, 62/2007, 115/2007, 132/2007, 14/2008, 132/2008, 88/2009, 131/2009, 16/2010, 66/2011, 99/2011, 5/2012, 151/2013, 10/2014, 189/2014 и 167/2016), во табелата по редниот број 31 се додава:

Ред. број	Назив на лековите, медицинските помагала	Единица на мерење
31а	Парентални антибиотици (инт. таб.)	12 ПЕДБ

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство.

Број 02-8514/28
12 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

2513.

Врз основа на член 56 став 1 точка 3 а во врска со членот 69 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/2016 и 171/2017), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 7 јуни 2018 година, донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРА-
ВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ПЛАЌАЊЕТО НА
ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСЛУГИ ВО ПРИМАРНА
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Член 1

Во Правилникот за начинот на плаќањето на здравствените услуги во примарна здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 42/2012, 176/2013, 47/2014, 7/2016, 122/2016 и 14/2018), во членот 7-а по ставот 6 се додаваат четири нови става 7, 8, 9 и 10 кои гласат:

“Фондот престанува со исплата на капитација со стимулација и продолжува со исплата на капитација по број на поени од осигурените лица кои го избрале лекарот, во случај кога:

- лекарот користи подолготрајно отсуство од работа поради болест, повреда или бременост, раѓање и мајчинство, неплатено отсуство, специјализација, мирување на работен однос поради именување на вршење на јавна функција и други отсуства од работа согласно Законот за работни односи.

- лекарот е редовна замена со преземање на медицинска сестра на лекар кој користи подолготрајно отсуство поради болест, повреда или бременост, раѓање и мајчинство.

По престанок на причината за прекин на стекнатото право на стимулација, лекарот продолжува да добива капитација со стимулација за преостанатите месеци од денот на прекинување на правото на стимулација до истекот на 18 месеци, според условите наведени во став 7-а на овој член.

Утврдување на правото на стимулацијата од став 1 на овој член започнува од денот на потпишување на анексот на договорот. Начинот на пресметување на капитација со стимулација се врши за деновите во соодветниот месец кога лекарот пружал здравствени услуги на товар на средствата на Фондот.

Лекарот кој остварил право на капитација со стимулација, не може истовремено да користи право на исплата на капитација по основ на руралност.

Член 2

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство.

Ставот 2 на членот 1 од овој Правилник, ќе стапи во сила по создавање на технички услови во електронскиот систем на Фондот.

Број 02-8514/1
8 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

2514.

Врз основа на член 54 став 1 точка 8 и член 63-а, 63-б и 63-в од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/2000; 34/2000; 96/2000; 50/2001; 11/2002; 31/2003; 84/2005; 37/2006; 18/2007; 36/2007; 82/2008; 98/2008; 6/2009; 67/2009; 50/2010; 156/2010, 53/2011, 26/2012, 65/2012, 16/2013, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/2015, 27/2016, 127/2016, 120/2016, 142/2016 и 171/2017), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија на седницата одржана на ден 7 јуни 2018 година донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛ-
НИКОТ ЗА НАЧИНОТ И МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА УТ-
ВРДУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ НА ЛЕКОВИ

Член 1

Во Правилникот за начинот и методологијата за утврдување на референтни цени на лекови („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/2009 и бр.138/2010 година), во членот 1, по зборовите „Со овој правилник се“ се додава зборот „утврдуваат“.

Член 2

Во Членот 5, во ставот 2, зборовите „во: Република Словенија (www.zzzs.si – Baza zdravil), Република Хрватска (www.hzzo-net.hr - Lista lijekova), Република Бугарија (www.mh.government.bg - Регистри) и Република Србија (www.rzzo.sr.gov.yu - Листа лекова)“ се заменуваат со зборовите „во референтните земји.“.

Член 3

Во Членот 16, ставовите 2 и 3 се менуваат и гласат:
Предлог референтни цени се искажуваат за секој лек поединечно по единица фармацевтска дозажна форма и јачина.

Управниот одбор на Фондот донесува одлука за утврдување на предлог референтни цени без ДДВ на лекови по генеричко име за единица фармацевтска дозажна форма и јачина на лекот.

Член 4

Членот 17 се менува и гласи:

Одлуката за утврдување на предлог референтните цени на лековите се објавува на веб-страницата на Фондот.

Носителот на одобрението за ставање на лекот во промет може да даде забелешки на одлуката од став 1 на овој член.

Рокот за поднесување забелешки на Одлуката од став 1 од овој член изнесува 15 дена од објавувањето.

Фондот може да спроведе преговори со производители на лекови односно со носители на одобренија од ставот 2 на овој член.

По доставените забелешки од став 2 на овој член, одлучува Управниот одбор на Фондот и донесува одлука со која се утврдуваат референтните цени на лековите како максимални цени по единица лек по генерика со одредена фармацевтска дозациона форма и јачина.

Одлуката од став 5 на овој член се објавува во „Службен весник на Република Македонија“, по добиена согласност од министерот за здравство.

Врз основа на одлуката од ставот 6 на овој член, директорот на Фондот донесува Шифрарник на лекови со референтна цена со ДДВ по заштитено име на лек и по пакување.

По исклучок од ставот 7 на овој член, за лекови со одобрена големопродажна или понудена до Фондот пониска цена од максималната референтна цена за лек, во Шифрарникот на лекови за сите лекови по заштитено име и пакување со иста генерика, форма и јачина се утврдува пониската цена за референтна цена.

Референтните цени по пакување на лек се заокружуваат на цел број.

Шифрарникот на лекови со референтна цена се објавува на веб-страницата на Фондот.

Член 5

Во членот 18 ставот 2 се менува и гласи:

За ден на пресметката на референтните цени се определува 10 јануари секоја година.

Преодни и завршни одредби

Член 6

Стручната служба на Фондот да ја усогласи Одлуката за утврдување на референтни цени на лекови од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија и да подготви Шифрарник на лекови со референтна цена по заштитено име и пакување во согласност со одредбите на овој Правилник, во рок од еден месец од денот на влегување во сила на овој Правилник.

Член 7

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство.

Број 02-8514/26
12 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

2515.

Врз основа на член 9, став 1, под б точка 3 и став 3, член 33, член 35 и член 56 став 1 точка 3 и член 69 од Законот за здравственото осигурување („Сл.весник на РМ“ бр. број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 53/2011, 26/2012, 16/2013, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/2015, 61/2015, 98/2015, 129/2015, 150/2015, 154/2015, 192/2015, 217/2015, 27/2016, 37/2016, 120/2016 и 142/16 и 171/2017), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија на седницата одржана на 7 јуни 2018 година, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИНДИКАЦИИТЕ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВО НА ОРТОПЕДСКИ И ДРУГИ ПОМАГАЛА

Член 1

Во Правилникот за индикацииите за остварување на право на ортопедски и други помагала („Сл.весник на РМ“ бр. 33/2011, 66/2011, 99/2011, 5/2012, 84/2012, 159/2012, 151/2013, 10/2014, 113/2014, 189/2014, 46/2015, 211/2015, 158/2016 и 45/2018), член 5 став 1 се менува и гласи:

„Потврдата за ортопедско помагало ја заверува подрачната служба на Фондот, независно од местото на живеење односно работа на осигуреното лице“.

Член 2

Во член 27 по ставот 3 се додава нов став 4 кој гласи:

„Како стандардна инвалидска количка за церебрална парализа се смета количка изработена од метал, кожа, пластична маса, гума и текстил и која има ремен за фиксација на градите, ремен за фиксација на нозете, ремен за фиксација на главата, потпирач со прекршување, масичка, потпирач за глава, тапацирано седиште (перниче), потпирач за листот на нозете, папучи за штелување, тврдо седиште, тврд наслон и клин помеѓу нозете.“

Член 3

Во членот 28 се додава нов став 4 кој гласи:

„По исклучок на став 1 од овој член, осигуреното лице со параплегија, квадриплегија, покрај собна инвалидска количка на рачен погон има право и на тоалетна количка.“

Член 4

Во членот 38 став 1, алинејата 3 се менува и гласи:

„- за осигурени лица над 18 до 65 годишна возраст - 12 месеци;“

Во член 38 став 1, алинејата 4 се менува и гласи:

„- за осигурени лица над 65 годишна возраст - 12 месеци.“

Член 5

Членот 55 се менува и гласи: „Осигурените лица кои имаат вградено слушен имплант имаат право на 30 батерии месечно и приклучок според потребата.

Правото од став 1 на овој член се остварува со потврда издадена од избран лекар врз основа на специјалистички извештај односно отпусно писмо со кои се потврдува дека кај осигуреното лице е вграден слушниот имплант.“

Член 6

Во Списокот на ортопедски и други помагала во делот ЗГЛОБНИ МЕХАНИЗМИ по помагалото од вид 1, по шифра 1313 механички скочен зглоб се додава следната табела:

вид	Шифра	Имена на помагалото, материјалски делови	Индикации	Помагалото		Рок на употреба во месеци според возраст		Партиципација	Забелешка	Колмина месеч	Единична цена со данок	Целина на производството	Материјални индикации
				по	по	до	над						
		опорочни материјали	по	прекшнување	до 7 год.	над 7 до 65 год.	над 65 год.						
1	1314	Помеханички скочен зглоб	Член 16	Ортопедски апарат	7	12	24	44	не	Лекарска комисија на Фондот	112.102.000	индивидуално	Q724 зглобозаменувачки дефект на фемурот

Член 7

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, во делот од табелата за СУСПЕНЗИИ И КОЗМЕТИКА, вид 1 за шифрата 1501-вакум суспензија во колоната „Начин на производство, зборот “сериски“ се менува со зборовите “сериски (составен дел на индивидуално)“, и за шифрата 1503-козметска облога, во делот на “Начин на производство, зборот “индивидуално“ се менува со зборовите „сериски (составен дел на индивидуално)“.

Член 8

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, во делот од табелата ПРОТЕЗИ ЗА РАЦЕ за ортопедските помагала вид 1, шифра 1607 и 1608 во колоната „индикации по правилник, зборовите „член 16“ се менуваат со зборовите „член 18“.

Член 9

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, во делот од табелата за НАДКОЛЕНИ ОРТОЗИ, за ортопедското помагало вид 1, шифра 2105 – Надколен пластичен апарат со зглоб во колено и скочен зглоб во колоната „Начин на производство, зборовите “ и сериски со прилагодување“ се бришат.

Член 10

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, во делот од табелата за ИНВАЛИДСКИ КОЛИЧКИ вид 1 за шифрата 3102 инвалидска собна количка – стандард во колоната медицински индикации помеѓу зборовите „Болести на мионевралната спојка на мускул (G71-G72);“ и зборовите „Хемиплегија G 81 (G 81.0 – G 81.9);“ се додаваат зборовите „G.80.0, G80.2, G80.3, G80.9;“.

Член 11

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, во редот ДОДАТОЦИ НА ИНВАЛИДСКИ КОЛИЧКИ, во колоната МЕДИЦИНСКИ ИНДИКАЦИИ по зборовите „соодветни индикации“ се додаваат зборовите „освен за дијагнозите G.80.0, G80.2, G80.3, G80.9“

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, во делот од табелата за ДОДАТОЦИ НА ИНВАЛИДСКИ КОЛИЧКИ, вид 1 за шифрите 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212 и 3213, во колоната „Начин на производство,“ по зборовите “сериски со прилагодување“ се додаваат зборовите “и индивидуално“, а за шифрата 3215 по зборот „сериски,“ се додаваат зборовите “и индивидуално“.

Член 12

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот, за ортопедските помагала вид 1, шифра 4103, 4104, 4105, 4106, 4107, 4108, 4109, 4110, 4111 и 4112 во колоната „рок на употреба во месеци според возраста над 18 до 65 години“ бројот „18“ се заменува со бројот „12“, и во колоната „рок на употреба во месеци според возраста над 65 години“ бројот „18“ се заменува со бројот „12“.

Во Списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на Правилникот за ортопедските помагала вид 1, шифра 4103, 4104, 4105, 4106, 4107, 4108, 4109, 4110, 4111 и 4112 во колоната „Забелешка“ зборовите „Освен за помагала од член 36 каде рокот е 12 месеци“ се бришат.

Член 13

Во Шифрарникот на ортопедски помагала, во делот ЗГЛОБНИ МЕХАНИЗМИ по помагалото од вид 1, шифра 1313, се додава следната табела:

Вид	Шифра	Начин на производство, материјал, резервни делови, стандардизација
1	1313	Повисококласна силикомова колесна ослоб

Член 14

Овој Правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивање на согласност од министерот за здравство.

Број 02-8514/27
12 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

2516.

Врз основа на член 9, став 1 под в) точка 1, член 56 став 1 точка 3 и член 69 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/2016 и 171/2017), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 7 јуни 2018 година, донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА
СПЕЦИЈАЛИЗИРАНА МЕДИЦИНСКА РЕХАБИ-
ЛИТАЦИЈА КАКО ПРОДОЛЖЕНО БОЛНИЧКО
ЛЕКУВАЊЕ

Член 1

Во Правилникот за специјализирана медицинска рехабилитација како продолжено болничко лекување („Службен весник на Република Македонија“ број 141/2014), во членот 7 став 5 на крајот на реченицата се додаваат зборовите: “по завршено болничко лекување“.

Член 2

Во член 12 став 2 по зборовите “ во период од една година“, се бришат зборовите “ сметано од денот на утврдување на правото“.

Член 3

Во членот 15, се додава нов став 1 кој гласи:
„Кога осигуреното лице не може да започне со специјализирана медицинска рехабилитација во рок од 2 месеца од денот на издавање на решението, поради акутно заболување и други медицински индикации, важењето на решението може дополнително да се продолжи најмногу за уште 2 месеци од денот на новонастанатата состојба. Правото на рехабилитација осигуреното лице го остварува со истото решение и ново мислење на Лекарската комисија на Фондот, со кое се одобрува продолжување на рокот на важење на решението. Мислењето Лекарската комисија го издава врз основа на дополнителна медицинска документација, односно отпусното писмо или специјалистички извештај од здравствената установа каде е извршено лекувањето на новонастанатото заболување“.

Ставот 1 и 2 стануваат став 2 и 3

Член 3

Во Листата со индикации за остварување право на специјализирана медицинска рехабилитација, која е составен дел на овој Правилник, се прават следните измени:

Во делот на табелата „БОЛЕСТИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ“, кај дијагнозата на болеста „Инфатилна церебрална парализа“, во колоната 5 зборовите „30 дена“ се менуваат со зборовите „21 ден, а за деца до 14 години 30 дена“

Во делот од табелата „БОЛЕСТИ НА МУСКУЛОС-КЕЛЕТНИОТ СИСТЕМ И СВРЗНОТО ТКИВО“ по редот за дијагноза на болеста, состојба или повреда „прогресивна системска склероза“ со шифра на дијагноза по МКБ10-M34, се додава нов ред кој гласи:

ЗАБОЛУВАЊЕ НА ЦЕРЕБРАЛНИОТ СИСТЕМ СО РАДИКАЛНОСТА И НЕСТАБИЛНОСТ	MEB11	непрониклив, ортопедски/физикал, протезирање	оптуго-описно, оптуго-писно и стандардизирани изјави“ и по контролен преглед и аксиметрија мистички	нормално до 11 дена
--	-------	--	---	---------------------

Во делот од табелата „БОЛЕСТИ НА МУСКУЛОС-КЕЛЕТНИОТ СИСТЕМ И СВРЗНОТО ТКИВО“ за шифра на дијагноза по МКБ10-M51 во колона “предлог од соодветен специјалист/субспецијалист“ по зборот „физијатар“ се додава зборот „трауматолог“.

Во делот од табелата „ПОВРЕДИ“ во колона за дијагноза на болеста, состојба или повреда за шифра на дијагнозата по МКБ10- S47, зборот “подлактица“ се заменува со зборот “надлактица“

Член 4

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивање на согласност од министерот за здравство.

Број 02-8514/29
12 јуни 2018 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Верица Проковиќ, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2018 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2018129